

SELMECI ÚJSÁG

Társadalmi hetilap.

<p>Előfizetési árak. Selmechányán: Vidéken: Egész évre 8 K — f. Egész évre 9 K — f. Félévre 4 K — f. Félévre 4 K 50 f. Negyedévre 2 K — f. Negyedévre 2 K 30 f.</p>	<p>Felelős szerkesztő Wagner László dr. Selmechánya. Szerkesztőség: Deák Ferenc-utca 2.</p>	<p>Kiadó és laptulajdonos: Nádossy Ferenc Zólyom. (Telefon szám. 11.)</p>	<p>Hirdetési díjak milliméter árszabás szerint. Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetési és előfizetési díjak a kiadó címére Zólyomba küldendők.</p>
--	--	--	--

Megjelenik minden csütörtökön.

Főmunkatársak: **A főiskola hallgatói.**

Kéziratokat nem adunk vissza.

A lap tiszta jövedelmének 25 százalékát a „Főiskolai-Kör Otthona“ javára fordítjuk

A betterment.

Annak az eszmének, hogy az ingatlanságot meg nem szolgált értékért meg kell adóztatni, a közgazdasági tudományoknak apostolai, az angol Stuart Mill, de különösen a német Wagner Adolf voltak a magvetői.

A népek karakterében, vagy a nemzeti jogfejlődés természetében kell keresni az okát annak, hogy a városokban fekvő ingatlanok értéknövekedését, a telekjaradékot, egészen más nézőpontok szerint kívánják bevonni a községi háztartás teherviselésébe Angliában, mint Németországban.

Németországban az ingatlanok értékelkedését a szó-szoros értelmében megadóztatják. Csak az adóztatás módjaitól térnek el egymástól a rendszerek. Közvetlen adóztatási rendszer volna az, amikor az ingatlanokat időközben megbecsülve, az időközi értéknövekedést adóztatnák meg. Közvetett volna az adóztatás módja akkor, ha az értékelkedést akkor adóztatnák meg, amikor az ingatlan gazdát cserél. Tehát amikor egy valóságos gazdasági változáson megy az ingatlanság keresztül.

A értékelkedés ilyen megadóztatása Németországban már számottevő haladást tett. A porosz Kommunalabgaben gesetz 9 §-a ugyanis a községeket felhatalmazza arra, hogy az értékelkedéseket megadóztassák. Az első példát erre Majna-Frankfurt szolgáltatta. 1905-ben Köln, 1906-ban Dortmund és Essen, 1907-ben többi között Marburg, Breszlau és Berlin összes külvárosai rendszeresítették az értékelkedési adót.

Ez ösztönözte a német államszövetség parlamentjét, hogy 1906 április 23-án a Kreis und Provinzial Abgabengesetznel tényleg felhatalmazták a községi közületeket az értékelkedések megadóztatására. És ebben az intézkedésben kell keresni az okát annak, hogy a német államok jelenleg mind foglalkoznak ezzel a kérdéssel.

Ausztriában Brünn városa 1906-ban vezette be az értékelkedés indirekt adóztatását. Ott az ingatlanságok elidegenítése alkalmával az ebadóra vetik ki az értékelkedési adót.

Bár Magyarországon nincs olyan tételes törvény, amely az értékelkedések direkt adóztatását rendezné,

bizonyos, hogy a készülő városi törvénynek egyik legfontosabb fejezete lesz az, amelyik az értékelkedések megadóztatását tárgyalni fogja. Hogy erre már akut szükség van, arra tanu a legközelebbi múlt története, amikor Budapest székesfőváros a közvetlen adóztatást akarta rendszeresíteni az értékelkedésekre, a demokrata párt támogatásával. Ugy akarták rendszeresíteni az adóztatást, hogy három-három évenként megbecsülték volna az ingatlanokat és az értékkülönbségre, az értéknövekedésre szándékoztak kivetni az adót.

Nincs azon semmi esodálni való, hogy ez az adóztatás Budapesten megbukott, megbuknék az más városban is. Németországban a tekintélyeknek óriási harca előzte meg ennek a fiatal intézménynek az első eredményes lépéseit. Nálunk Magyarországon pedig alig akad községi politikával foglalkozó vezető férfi, aki az értékelkedésnek, a birtokjaradéknak a községi háztartásban való jelentőségét mérlegelné.

A legkiválóbb német közgazdasági írók: Lindemann, Damaschke, Boldt dr., köteteket irtak a községi szociális politika eme rendkívül fontos tényezőjéről. Ott tehát az illetékes tényezőknek a vérebe ment már át a Zuwachtsteuer fogalma. Nálunk pedig a kormánykörök és a városok sem foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Pedig ott ahol megadóztatják a keresetnek kivétel nélkül minden ágát, ott senki sem kételkedhetik azon, hogy az olyan jövedelem megadóztatása, amelyet a közviszonyok, a közvagyonból származó befektetések, szóval az olyan fejlődés teremtenek, amelyhez a tulajdonos se munkával, se pénzzel nem járul, szóval amelyet az ingatlan tulajdonosa jóformán álmában keres, helyes, igazságos és méltányos dolog.

Tagadhatatlan, hogy ez az adóztatás, mely a szociális igazsággal karöltve jár, a ház- és telektulajdonosok érdekeit sújtja. Ezért bukott el a javaslat Budapesten és ezért volt oly erős a vita Németországban, ahol Brecht dr. tollából annyi mérges irás jelent meg a Wertzuwachssteuer ellen, aki szerint ez az adó a vagyon elkönfiskálását, a tőke jövedelmezőség megcsönkítését jelenti.

Pedig a betterment javaslat ellen egyetlen egy olyan kifogást sem lehet

tenni, amely a magántulajdon érintetlenségét a legkisebb mértékben is sértené. Az értékjavítási illeték (Wertbesserungsabgabe), melyet az angol az ő rövidítési hajlamai szerint egyetlen szóval nevez el „betterment“-nek tözsgyökeres angol intézmény. Már II. Károly korából (1660—1685) találunk olyan parlamenti határozatot, amely Londonban közpénzen végrehajtott utcabővítésből felmerülő költségekhez a kiszélesített utca tulajdonosait hozzájárulásra kötelezték.

Lényegében és velejében annyiban különbözik a német Zuwachtsteuertól, hogy míg ez utóbbi általános intézmény és a meg nem szolgált értékelkedést rendszeresen megadóztatja, addig az angol betterment rendszer csak speciális alkalmi intézkedés, mely az ingatlan tulajdonosától csak akkor követel illetéket, ha a tulajdonos a közpénztár terhére eszlőzött valamely közmunkának hasznát látta.

Mi tehát a betterment?

Azok a ház és telektulajdonosok, akiknek ingatlanai valamely közmunkát révén értékben lényegesen és állandóan megnövekedtek, a közönség pénzén szerzett eme nyereseményük egy részét kötelesek a közpénztárnak visszafizetni. Miután azonban minden közmunkát olyan természetű, hogy az a város egész közönségének érdekeit is szolgálja, a betterment, az értékjavítás, bármily nagy legyen is az, csak részben szolgálhat a közmunkát költségeinek fedezésére. Legalább egyharmad részét a költségeknek mindenkor a város egész közönsége fogja viselni.

A betterment rendszer Magyarországon egyetlen városában sem talált még alkalmazást.

Pénzügyi oldalát tekintve az intézménynek nyilván közvetlen és indirekt eredményei lesznek.

A betterment lehetségessé teszi, hogy a városoknak mindazokat a szabályozási és rendezési munkáit, amelyek eddig az utópiák honában székeltek, de közforgalmi, közegészségügyi és fejlődési okokból nélkülözhetetlenek, a közönség végrehajthassa. Könnyűvé teszi a város feladatát ott, ahol eddig mozdulni sem lehetett, anyagi eszközt ad olyan munkák végrehajtására, amelyet eddig mindig a város egész közönsége fizetett.

Indirekt hatásaiban még kevésbb.

szabad a bettermentet kicsinyelni. Valamely város evolúció képessége, a gyors és biztos fejlődés lehetősége és az az előnyös hatás, hogy a közsület és a magánfél egymás érdekeit kölcsönösen kiszolgálhatják és elősegíthetik. Ez maga erős pénzügyi eredmény, mert ez a reális haladásnak, a jövedelem források keletkezésének az útja.

Az ellen pedig, hogy a kormány a betterment intézményt jóvá nem hagyá, szót emelni nem lehet. A hozzájárulás fogalma a magyar törvényhozás előtt ismeretes. Így az 1885. évi, a vízjáról szóló XXIII. t. c. megengedi, hogy ha harmadik személyek valamely vízi munkálatnak hasznát látják, a haszon arányában a költségekhez való hozzájárulásra köteleztessenek. De a városi szabályrendeletekben, így a kövezési szabályrendeletben magában is ott van durva formájában a betterment, mely kötelezi a háztulajdonost, hogy a burkolások költségeihez hozzájáruljon.

Nem így áll a helyzet azzal az értéknövekedési adóval, amelyet Budapesten akartak behozni. Ez az általános adóztatás adótörvényeinkbe ütközik.

Az előbb mondottak után világos, hogy a bettermentet nem szabad összetéveszteni az értéknövekedési adóval. A betterment csak akkor követel, mikor előbb többet adott.

A betterment fél kezével ad százat, a másik kezével visszavesz harmincat és nem törődik többé az ingatlan tulajdonosaival.

A nyugdíjalap.

A nyugdíjalapnak az 1908 évre előirányzott kiadásai a következők: Felbermayer Nándorné pénztárnok özvegye kap 720.00, Hubner Ferencné pénztári tisztviselő öz-

vegye 450.00, Pállya Lajosné közgyám özvegye 187.50, Lacko Adolfné tanító özvegye 400.00, Mayer Józsefné pénztáros özvegye 720.00, Pischl Károlyné rendőrbiztos özvegye 420.00, Vadas Gáborné tisztii ügyész özvegye 500.00, Nagy Gyuláné tanító özvegye 499.00, Walmrath Nándor nyugalmazott kiadó 1056.00, Ocsovszky Vilmosné polgármester özvegye 960.00, Clement Gyuláné számvéző özvegye 880.00, Bernhard Adolfné gazdasági tanácsnok özvegye 920.00, Erdély Jánosné rendőrbiztos özvegye 600.00, Krausz Gézáné erdőmester özvegye 920.00, Gábris nevű leánya nevelési pótléka 76.24, Novotny Nándorné tanító özvegye 628.00, Szamecz Samuné tanító özvegye 477.00, Szitnyai József polgármester özvegye 1160.00, Imre nevű fia nevelési pótléka 11.66, Zoltán nevű fia nevelési pótléka 193.25, József nevű fia nevelési pótléka 193.25, Gubriánszki Jánosné tanító özvegye 560.00, Aczél János tanító 1640.00, Csapla Tamásné hajdu özvegye 240.00, Stefanik Dánielné rendőr özvegye 240.00, Bevelaqua Antal rendőr 424.00, Sajgál János hivatalosolga 210.00, Longauer Antal rendőr 450.00, Bránszki Károlyné erdőőr özvegye 250.00, Granek József rendőr 400.00, Oparenyi János faraktáros 209.00, Harach József neveltetési pótléka 2.20, Antosik Pál erdőőr 480.00, Nikl Ilona nyugalmazott szülész 104.00, Hatala József rendőr 511.00, Stefanovszki Jánosné gyepmester özvegye 180.00. Ezen kívül különféle kiadásokra elő van még irányozva 40.00.

Ez a kiadás összesen 17912 K 10 f.-t tesz ki.

Ezzel szemben a bevétel koronajáradék kamataiból 104.00, másik koronajáradék kamataiból 644.00, a selmeci népbanknál levő betétből 2424.24, a selmeci népbanknál levő másik betét kamataiból 3316.51, a selmeci takarékpénztárnál levő betét kamataiból 345.30, települési díjak és külön-

féle bevételekből 100.00, a kölcsönadott tőkék kamataiból 3072.90.

Ez kitesz összesen 10007 K 04 f.-t. Ennyi a bevétel.

A kiadás tehát . . . 17912.10

A bevétel pedig . . . 10007.04

A hiány 7905.06

Ezt a hiányt városunk pótdoból fedezi. Aki nem hiszi, nézze meg a nyugdíjalap 1908 évi költségelőirányzatát, ott megtalálja, hogy a városi pénztárból 7905 K lesz a nyugdíjalap javára az idén befizetve.

Az, aki azt hiszi, hogy ezzel az összeggel aztán vége van a hozzájárulási összegnek, nagyon téved, mert a nyugdíjintézetekről alkotott szabályrendeletek szerint a városnak mindaddig 2200 és 800 koronával hozzá kell járulniok az alaptőkék gyarapításához, amíg az alaptőkék évi kamata a rendszeresített fizetéseknek 25 %-át el nem éri.

A rendszeresített fizetések oly nagyok, azoknak számszerű összege annyi, hogy a város közönségének ezt a kötelező hozzájárulási összeget sokáig kell még fizetni, hogy az alaptőke kamatai a fizetéseknek egynegyedét fedezze.

Még ezzel a kötelező teherrel sines kimerítve a nyugdíjalaphoz való hozzájárulás, mert a jelzett összegeken kívül pótdobal lesznek fedve a következő ellátási és kegydíjak is, melyek nem foglaltatnak a fent elősorolt nyugdíjak között.

Schosztál Ede karnagy özvegye kap 386.00, Ocsovszky Mária polgárnagy özvegye 240.00, Ocsovszky V. 109.00, Walmrath Nándor kiadó 144.00, Rathgeb Mária irnok özvegye 160.00, Marosi Miklós szám-tiszt özvegye 660.00, Róbert fia 110.00, Miklós fia 110.00, Dirnbach Amália rendőrbiztos özvegye 100.00, Oparenyi János faraktáros 20.00, Trattner Tódor végrehajtó özvegye 96.00, Urbán Karolina óvónő 200.00, Hovorka József újvári ór 191.20,

A fölboncolt Amor.

— Mitől függ a szerelem? —

Amerikából, ahol az új és meglepő dolgok teremnek, hír érkezik arról, hogy ott a tudomány hozzá fogott ahhoz a föladat-hoz, hogy a szerelem mibenlétét tudományosan megállapítsa és rendszerbe foglalja. A worcesteri Clarkegyetem tanára G. Stanley Hall, aki már néhány évvel ezelőtt könyvet írt a fiatal emberek pszichológiájáról, elhatározta, hogy kifürkészi a szerelem mibenlétét. Halljuk hát, mit mond ez a tudós.

Föladatát azzal kezdi, hogy rendszeresen felsorolja azokat a testi tulajdonságokat, amelyek mint a szerelem fölébresztői első sorban vehetők figyelembe. Azok a leginkább megcsodált tulajdonságok, amelyek egy fiatal embereknél, mint a fiatal leányoknál elhatározóak, rang szerint így következnek: szem, haj, alak és testtartás, szemöldök, arc, orca, fejforma, nyak, fül, áll, kéz, tarkó, orr, köröm, ujj. Diákoknak háromszázötvenhat esetben megvizsgált szerelmi történetében a szem és haj játszotta a főszerepet. Ezenkívül képzelt csók, álom, duzzogás, sóhaj, mosoly, ének, sőt a foghús is nagyrésztben, mint lebilincselő eszköz szerepel. A fiatal emberek nyolc százaléka fogékony a keskeny, merdek váll iránt; a leányok közül hét százalék a széles vállú embert szereti. Tíz

százalék a rendes, hat százalék a fehér fogra reagál.

A fiatal emberek öt százaléka lelkesedik a hosszú szempilláért és gyakran a hosszú, keskeny, rózsás köröm is rabbá teszi őket. A férfiak nagyon fogékonyak a leányok ivelt szemöldöke iránt, erre körülbelül négy százalék reagál, míg három százalék igen nagy elragadtatással tekint a fül mellett lelő nagy hajfürtökre. Az amerikai szerelem-vizsgáló azután így folytatja:

— Áttérve a mozdulatokra, megállapítom, hogy a legnagyobb hatása a hangnak van. Az egyiket a mély hang ejti rabul. Döntő hatása van a hang tisztaságának is, a susogásnak a szó különös ejtésének, a hanghordozásnak, sőt a tájszólásnak is. Külön befolyása van még a taglejtésnek, a szemmozdulatnak, a fejtartásnak, a vállmozdulatnak, továbbá annak, hogyan fogja föl a nő a szoknyáját és hogyan ül.

A tanár, aki ekkora figyelemmel végzi kutatását, természetesen nem feledkezik meg arról sem, hogy a ruhának is igen nagy befolyása lehet az érdeklődés és így talán a szerelem fölébresztésére.

— A ruházódás során is első sorban a hajról kell megemlítenem, mondja a tudós tanár, a haj hosszáról és elrendezéséről. Különösen meg kell említeni a fürtöket. Nagy figyelemmel kísérik a férfiak a leányok gyűrűjét, karperccét, csipkőjét és hosszú szalagját. A leányoknak figyelmét

viszont nem kerüli el a férfiak ruhájának jó szabása, különösen, hogy milyen a ruha vállban és hogy jól illik-e a mellény. A sötétabotnak, szemüvegnek, gallérnak, fehérneműnek, a kalap különös alakjának az óralánc viselése módjában, sőt az arannyal plumbált fognak is befolyása van a szerelemre.

A szerelemvizsgáló szerint a szerelemnek legnagyobb ellensége az elálló fül, az összenőtt szemöldök, a széles vagy hosszú láb, a kiálló arccsont, a nagyon világos színű szem, a hosszú orr, a kis termet, a hosszú nyak, a vörös haj. Akadályozza nagyon a szerelem kifejlődését a nátha, selypítés, szemfogatás, hangos beszéd, heves taglejtés, szakasztikus mosoly, hangos nevetés, ügyetlen mozdulat. Nagyon rossz szemmel néznek a hölgyek arra a férfire, aki fülbevalót visel, akinek hiányos a foga, rosszul öltözködik, vastag gyűrűt visel; a férfiak viszont semmiféle vonzódást nem éreznek az iránt a nő iránt, akinek a haja kurtára van nyírva, igen rosszul illik a ruhája, aki tarka zsebkendőt visel.

Hall tanár, amint látjuk, a szerelmet ébresztő, vagy szerelmet gátló tulajdonságokat rendszeresen felsorolja és rangba sorozza. Nagyon sok újat nem mond a különös tudományág megteremtésére törekvő amerikai professzor, aki azt hirdeti, hogy igen hasznos dolog a szerelemre befolyással levő jó és rossz tulajdonságok rendszerbe foglalása.

Hofmann Alajos tanító 100.00, Wagner Józsefné 1000.00, Mihalik Antalné rendőr özvegye 96.00, Petyko Sándorné polgár özvegye 120.00. Ezek kitesznek összesen 3851 K 20 f.-t.

A város közönsége tehát ez idő szerint a nyugdíjakhoz, ellátási és kegydíjakhoz hozzájárul

először	2480.00
másodszor	7905.06
harmadszor	3851.20

összesen . . . 14236.26 fillérrel,

amely összeg nincsen benne abban a 250.000 koronában, melyet alkalmazottaink javadalmazása és az ezzel összefüggő kiadások címén már kimutattunk. Ezen előadásunk igazolásul hivatkozunk az 1908 évi költségvetés 3. és 4. kiadási tételére.

A költségvetésből más érdekes dolgok is megállapíthatók. Látjuk abból, hogy a nyugdíjalapból kölcsön lett adva a honvéd hadapródiskolai alapnak 10.000 K 20 évre 1898. évben, az utadóalpnak 13.000 K, a szt. Erzsébet kórháznak 14.000 K, a vihyei gyógy- és zenealpnak 30.000 K, a városi pénztárnak a Sembery-ház átalakítására 5000 K, a Zlinszki-féle telken létesített vízvezeték és csatorna kiépítésére a városi pénztárnak 4500 K.

Ezek az adatok azért érdekesek, mert a nyugdíjintézetre vonatkozó szabályrendelet 57. §-a szerint a nyugdíjalap pénzeit más célokra fordítani nem szabad, mint a nyugdíjakra és ellátási díjakra. A közölt adatok igazolják egyrészt azt, hogy a városházán a szabályrendeletet figyelmen kívül hagyják, másrészt mennyire nagy mesterkedés kell ahhoz, hogy a közterhek ne legyenek nagyobbak a mostaniaknál, melyek már is elviselhetetlen nagyságúak. Egészséges közgazdasági viszonyok között ugyanis a kölcsönökkel fedezett szükségleteket pótdoból kellett volna fedezni, de ez lehetetlen azért, mert ily eljárás esetén talán 150 % pótdót is kellene fizetnünk. Ezen tehát úgy segítettek, hogy a szükségleteket hosszú lejáratu kölcsönökkel fedezték, vagyis a múlt szükségleteit a jövő embereivel fizetetik meg, ami azért veszélyes, mert a város hanyatlik s méltán lehet tartani attól, hogy a jövő szükségleteit azért nem lesz képes a közönség fedezni, mert a múlt szükségleteinek fedezéséről kell a kölcsönök visszafizetésével gondoskodnia.

A városházi gazdálkodás olyan, mint a tisztviselőké. Nem bírják a nagy igényeket fedezni, azért nyakra-főre kölcsönöket vesznek fel s a végén aztán a kölcsönök egészen elnyelik őket, nem tudnak megszögni.

A nyugdíjalap tekintetében a jövő sajnos, a legsötétebb, mert a hozzájárulás szüksége nem csökkenni, de emelkedni fog. A közel jövőben egy csomó olyan ember fog nyugdíjba menni, akik nagy összegekre tartanak igényt. Ilyenek névszerint Arthold Géza, Altmann Imre, Vörös Ferenc, Kalmár, stb. Ezeknek nyugdíjai nem a nyugdíjalapot, hanem a közönséget fogják terhelni, mert a nyugdíjalap fedezettel nem bír.

Egész határozottsággal lehet tehát azt állítani, hogy nagyközséggé való alakulás esetén a tisztviselők ellátása semmivel sem lesz terhe-

sebb mint most, ellenkezőleg kevésbé lesz terhe-
sebb, mert ha törvényhatóság maradunk nemcsak a nyugdíjazottak járandóságai, hanem a helyettük alkalmazott új tisztviselők javadalmazásai is terhelni fognak, nagyközséggé való alakulás esetén pedig csak a nyugdíjak. Ezek a nyugdíjak pedig annál kisebbek lesznek, minél hamarabb következik be a változás.

Ki kell ismételve emelnünk, hogy a fiatal tisztviselőknek az államnál és megyénél való elhelyezése egész biztosra vehető nagyközséggé való alakulás esetén. És erről mindenesetre gondoskodnunk kellene, mert az alkalmas tisztviselőkkel szemben kétségtelenül erkölcsi kötelezettségeink is vannak, ez a kötelezettség azonban nem terjed annyira, hogy a közönség érdekeit feláldozni kellene vagy lehetne.

Az előadottakból megállapítható, hogy a közönség érdekei szempontjából mennyire könnyelmű dolog volt a tisztviselő és szolgazemélyzet létszámát az utolsó évtizedekben oly hallatlanul nagy mértékben emelni és a fizetések rendezésénél oly kevéssé előrelátónak lenni, mert nemcsak a tisztviselők fizetései képeznek közterhet, hanem azok nyugdíjának legnagyobb része is.

Számokkal igazoltuk be, hogy ez idő szerint a nyugdíjazottak szükséglete 17912 K 10 f. s ehhez mi 7905 K 06 f.-rel járunk a pótdoból, ezenkívül a nyugdíjalapot évenként 2480 K-val gyarapítjuk pótdoból s ellátási s kegydíjakra még külön 3851 K-át fizetünk ugyancsak pótdoból, összesen 14236 K 26 f.-t fizetünk erre a célokra. Egy százalék pótdó most 1082 K-t tesz ki. A fenti összeg tehát 13 %-nál több községi pótléket jelent. Ha ezeket a terheket nem kellene viselniük 13 %-al kevesebb községi pótléket fizetnénk.

Nagyközséggé alakulás esetén ettől a tehertől rövidesen nagy részben szabadulnánk.

H I R E K.

Egy felebbezés.

Nagyméltóságu m. kir. Belügyminiszter Ur! Kegyelmes Uram! Városunk törvényhatósági bizottsága azon indítványokat, mellyel az előbbi évek tulkiadásai ügyében a mulasztók kinyomozásait s ezek ellen a vizsgálat elrendelését kértem, a városi tanács 268./908. szám alatt előterjesztett javaslatára szerint elvetette. Ezen határozat ellen felebbezéssel élek az indítványban előadott okokból és még azért is, mert a törvénytelen alól való felmentésnek helye nincsen. Egyáltalán semmi ok sem fog fenn arra, hogy a törvényes rendelkezések betartására most kisebb gond fordíttassék, mint azelőtt. A törvényhatósági bizottság erélytelensége a 86000 koronás hiány tanúsága szerint óriási károkat okozhat annál is inkább, mert közönségünk teherviselési képessége a minimumra szállott és a hajlandóság a könnyelmű gazdálkodásra most is meg van. Ezen állítást igazolom azzal, hogy dacára a jelzett minimális teherviselési képességnek a város törvényhatósági bizottsága tavaly egy 20000 koronás államkölcsönnek felvételét határozta Óvár restaurálásának költségeire, habár ebből közgazdaságilag egyáltalán

semmi hasznunk sincs. Kérte a kölcsönt, holott az országos műemlékekről rendelkező törvény értelmében a kisajátítást is kérelmezhetette volna. Ha Nagyméltóságod felügyeleti és ellenőrzési jogát hatékonyabban gyakorolni nem fogja, ki vagyunk téve annak, hogy városunkban gazdasági válság fog bekövetkezni és a város hamarosan a tönkbe jut. Felhívom Nagyméltóságod figyelmét arra a körülményre, hogy indítványom ügyében az a városi tanács tett a törvényhatósági bizottságnak előterjesztést, amely a szabálytalanságok elkövetésében első sorban van érdekelve. A magam részéről ezt oly újabb szabálytalanságnak tartom, melyet az 1886. XXI. t.-c. 90. §-ának 2. bekezdésében megállapított felelősségem szempontjából szó nélkül nem hagyhatók. Kérem Nagyméltóságodat, hogy a hozott határozatot az 1886. XXIII. t.-c. 1. §-ának a) pontja szerint elbírálni és aszerint megváltoztatni méltóztassék. Kérésem megújítása után maradtam Nagyméltóságodnak alázatos szolgája Wagner László s. k. törvényhatósági bizottsági tag.

— **Martinovich István.** A törvényszék új elnöke, ki Zólyomban 19 évig volt a járásbírósnál bíró, 12-én bucsuzott el Zólyomtól. A legmeghatóbb bucsu volt az, mely távozása napján a pályaudvar első osztályu várótermében ment végbe. A vonat indulás előtt itt gyűltek össze azok a családok, melyekhez a legszorosabb kötelek fűzte. Nejének csokrot nyujtottak, melynek virágai a szeretet virágai voltak. A járásbírósnak egész tisztikara s az egész személyzet ott volt az ügyvédi kar több tagjával. Sok szempár könnyezett, amikor elbogarogott a vonat a kedves családdal. Többen egész Garamberzencéig kísérték el őket. Az új elnök 14-én tette le az esküt az ipolysági törvényszék teljes tanácsülésében, melyen megjelentek az ottani járásbírósnak bírái, valamint a segéd és kezelőszemélyzet tagjai. Ráth Béla dr. törvényszéki helyettes elnök a teljes ülés megnyitása után felolvastatta az új elnök kinevezési okiratát és volt elnökétől nyert felmentvényét. Ezután kivette az esküt az elnöktől. Az eskü után Ráth Béla dr. szép beszédet intézett hozzá, melyre az elnök válaszolt. Ezután az elnök bemutatta magának a kezelő személyzet tagjait s ezt követőleg átvette a hivatalt.

— **Kossuth Ferenc a postásokhoz.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a következő leiratot intézte a magyar posta-, távirda- és távbeszélő személyzethez:

Öszinte megelégedéssel értesültem arról, hogy a magyar posta, távirda és távbeszélő örvendetes fejlődése folytán előállott fokozott teendőket a személyzet 1907. évben is dicséretes kitartással, hazafias buzgalommal és kötelességérzettel végezte. Örömmre szolgál, hogy a magyar királyi posta-, távirda- és távbeszélő összes szolgálati ágainál működő személyzetnek ezért köszönetemet és elismerésemet fejezhetem ki. *Kossuth* s. k.

— **A zólyomi járásbírósnak vezetése.** A zólyomi járásbírósnak ideiglenes vezetésére *Martinovich István*, törvényszéki elnök, volt v. j.-bíró távozása folytán *Wagner Márk* aljárásbíró nyert megbízást.

— **Az ipolysági takarékpénztár** február 2-án tartja rendes évi közgyűlését. Osztalékul 60 kor.-t fog fizetni, egy osztalék tartalék alapra 10000 kor.-t fordít, különböző közgazdasági és jótékony intézetek között 900 koronát oszt ki.

— **A vármegyei kiállítás.** Hontvármegye törvényhatósági bizottsága a kiállítás rendezésével Lits Gyula főispán elnöklete alatt a vármegyei gazdasági egyesületet valamint a kereskedelmi és ipari véleményező szakbizottságot bizta meg, a kiállítás védnökeül pedig Fülöp-Szász-Koburg Góthai fejedelmi herceget határozta el felkérni. A kiállítási bizottság a következő: elnök Lits Gyula, ügyvezető alelnök Ivánka István, alelnökök Marek Károly, Czobor László, Thék Endre, igazgatók, a gazdasági egyesület alelnöke, az ipar és kereskedelmi véleményező bizottság alelnöke, a járási mezőgazdaság elnökei és társelnökei, az államépítészeti hivatal főnöke, a kerületi iparfelügyelő, az ipar és kereskedelmi kamara megbízottja, a kir. erdőfelügyelő, a kir. tanfelügyelő, a kir. állattenyésztési felügyelő, az ipolysági ipartestület elnöke, a Koburg uradalom jolsvai erdőigazgatója és erdőmestere. Főrendezők: Gállfy István, Czompó Ede, Totovich Kálmán, Szokoly Alajos, Winter Ármin, ifj. Ivánka László. Pénztárnok Kátser Sándor, jegyző Bolgár István. Lits Gyula küldöttséget fog vezetni Fülöp Koburg herceghez a kiállítás védnökségének elfogadása végett. — A kiállításon a közgyűlés határozata folytán városunk is részt fog venni.

— **Alaptalan hírek.** A »Selmecebányai Hiradó« legutolsó számunkban a hegybányai postáról írt hírünkre vonatkozólag gyanúsítól az irja, hogy a közlemény igazi oka az, miszerint a ház, melyben a posta most van, felelős szerkesztőnk tulajdona és saját házáat sajnálja parlagon hevertetni. Ez a hír alaptalan. Erről meggyőződést lehet szerezni a selmecebányai kir. járásbírósnál 1905. Ő 177. szám alatt levő iratokból, melyből megállapítható, hogy felelős szerkesztőnknek a házra nézve egyáltalán semmi igényei nincsenek és a háznak hasznélvezete holta napjáig Krajcs János hegybányai lakost illeti meg, halála után pedig nem felelős szerkesztőnk birtokába megy át. A telekkönyvből megállapítható az is, hogy felelős szerkesztőnknek Hegybányán egyáltalán nincs háza. Az a ház, melyben lakik atyja tulajdona és a posta nem ebben a házban van.

— **Tanulmányút.** A főiskola negyedéves bányamérnök hallgatói f. hó 18-án Salgótarjánban jártak Réz Géza és Farbak Gyula főiskolai tanárok vezetésével, ahol a bányagépeket és a széntelep fejtesmódját tanulmányozták.

— **Paulovits István** mintegy tíz év óta írt s összegyűjtött költeményeit „Ifjuságom“ címen sajtó alá rendezi s evégből előfizetési fölhívást bocsátott közre. A könyv folyó évi április havában jelenik meg. Ára, finom meritett papiroson, arcképpel, füzve 3 korona, diszkötésben 5 korona. Az összeg a kötet megjelenése és kézhez vétele után fizetendő. A költemények hangulatosak és szépek.

— **A „jutalom.“** A vágújhelyi főszolgabíró Dr. Markovics Gyula ottani orvost 14 napi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte, mert pánszláv gyűlésen szónokolt, melyet a hatóságnál nem jelentett be.

— **Halálozás.** Zenker Vencel nyug. m. kir. bányagondnok január hó 19-én életének 81, házasságának 50 évében rövid szenvedés után elhalt. Temetése általános részvét mellett 21-én ment végbe.

— **Jegyzőválasztás.** Hegybányán f. hó 21-én jegyzőválasztás volt, mely alkalommal Feud bakabányai körjegyző lett megválasztva ez állásra.

— **Tisztújító közgyűlés.** Korpona sz. kir. város f. hó 23-án fogja megtartani tisztújító közgyűlését Marek Károly alispán elnöklete alatt.

A F. M. K. E. gyűlése. A F. M. K. E. évnegyedes gyűlését, amelyen ezuttal elnökölt az egyesület új elnöke, Dessewffy Emil gróf, az igazgató választmány tagjainak nagy érdeklődése mellett tartották meg Nyitrán. A gyűlés elhatározta, hogy a nyitrai kulturpalota megépítése érdekében újabb fölterjesztést intéz a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez; a privigyei egyesületi óvodát átadja a községnek; az Én Ujságom gyermeklapnak a nemzetiségvidékek elemi iskoláinak legjobb növendékei számára százezer példányban való előfizetését az összes magyar kultúregyesületekkel egyetértésben, együttes fölterjesztésben fogja kérni a miniszterelnöktől, belügyminisztertől, vallás- és közoktatásügyi minisztertől és földmívelésügyi miniszterektől; a nógrádvármegyei választmány azon szándékát pedig, hogy működését beszűnteti és feloszlik, azzal a föltétellel vette tudomásul, hogy vagyonát és jövedelmeit, mint amelyek a F. M. K. E. egyetemének vagyonát képezik, szabályszerű elszámolás mellett, a központi elnökségnek átadja. Sajnálattal vette tudomásul a gyűlés, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az egyesület nemzetiségi vidékeken működő óvónőinek fizetését, mely az állami óvónő javadalmazásához képest, koldusmódra szegényes, megfelelő költségvetési fedezet hiányában, ezuttal sem hajlandó rendezni. Az Országos Magyar Szövetség kezdeményezését, hogy a magyar közművelődési egyesületek kongresszusa ez év tavaszán összehívassék, a gyűlés örömmel üdvözli, de egyben bejelenti, hogy a kongresszuson határozati javaslatot terjeszt elő, hogy azoktól a nemzetiségi ujságoktól, amelyeket a magyar nemzet ellen való izgatás vétségében már három ízben jogerős bírói ítélettel marasztaltak el, a postai szállítói joga és kedvezménye megvonassék. A nemzetiség mind veszélyesebb jellegű öltő államellenes propagandájával szemben a F. M. K. E. ezt a nagyon helyes megtorlást tartja elsősorban alkalmazandónak. A további tendőkre nézve szintén lesznek javaslatai, ezeket azonban a többi kultúregyesületekkel egyetértőleg, csak a jövő évi kongresszuson fogja előterjeszteni. A gyűlés végül segélyeket szavazott meg az egyesület területén működő hazafias irányú műkedvelő társaságoknak, olvasókörieknek és ifjusági egyesületeknek.

— **Akinek nem kell fizetésemelés.** A »Magyarok Vasárnapja« című amerikai lapban a köv. érdekes hírt olvastuk: Clevelandban most egy Baker nevű városi ügyészt mutogatnak, aki a saját fizetése felemelésére irányuló tanács indítványt egyszerűen lerázta önmagáról. Eddigi fizetése 6500 dollár; tanácsos barátai még egy ezresekével akarták ezt megtoldani. Baker jellemes férfiúhoz illően, de amerikai eredetiséggel így magyarázta meg szokatlan szerénységét: »Megválasztatása után a tisztviselő nem várhat fizetésemelést. Én nem 7500, hanem 6500 dolláros évi fizetésre pályáztam. Ha választás előtt kínálta volna a tanács a nagyobb fizetést, lehet, hogy nálamnál derekabb emberek is pályáztak volna ez állásra. Azt hiszem hogy 6500 dollárt megérdemlek. Többet nem. Ingyen többletet meg nem fogadok el.« Nohát nálunk nem így gondolkoznak, az bizonyos.

— **Adókedvezmény.** A városi adóhivatal felhívta azokat, kiknek föld és házbirtokát bekebelezett kölcsön terheli, hogy az adókedvezmény alkalmazhatása végett vallomásaikat január 31-ig nyújtsák be.

— **Fabeszerzés.** A polgármester felhívta azokat, akik ebben az évben építkezni akarnak és polgári árban kívánják a fát beszerezni, hogy az erdőhivatalnál jelentkezzenek és a kijelölendő fát április végéig szállítsák el, mert azután már nem lehet adni és kapni.

— **Betterment.** Legaktuálisabb kérdés ma a jövő adózás kérdése. Egy új adónem, mely Német- s Angolországban már be van hozva, — a betterment. Magyarul értékemelkedési adó. Tudvalevő dolog az ujságolvasó közönség előtt, hogy ezt az adót Budapest székesfővárosban a demokrata párt be akarta hozni. Nem sikerült. Legujabban Nagyvárad városában próbálkoztak meg vele. Ezzel az új, s Magyarország még egyetlen városában sem létező adórendszerrel foglalkozik vezető cikkünk, hogy a nagyközönség tájékozást szerezzen az evolúció képes városok e legujabb mozgalmáról.

— **Az országos ipartanács** tagjai közé a besztercebányai kereskedelmi és iparkamara a maga részéről *Holesch* István ker. és iparkamarai titkárt küldte ki.

— **A kereseti adó bevallás.** Az adóhivatal felhívja a haszonhajtó foglalkozással bírókat, kereskedőket, iparosokat, kereszteseket, gyárosokat, ügyvédeket orvosokat, hogy ez évet megelőző 3 évi kereseti nyereseményüket 1908. január 31-ig vallják be. Űrlapot ingyen kapnak. Ugyancsak felhívja az állandó fizetést, nyug-, kegy-, vagy-, tiszteletdíjat huzó állami, törvényhatósági, közalapítványi, községi, egyházi, társulati és magán tisztviselőket, hivatalnokokat, közegeket, özvegyeket, üzletvezetőket, könyvvivőket, pénztárnokokat s általában a 80 koronánál több havi díjat huzó segédeket, lelkészeket, tanárokat, tanítókat és nevelőket, hogy kereseményüket ugyan addig vallják be.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

IFJUSÁG.

Gyászhir. Radics Ferenc első éves erdőmérnök hallgató f. hó 14-én Szegeden hosszas betegség után meghalt. Az ifjuság a gyászhirről későn értesült s így a temetésen nem képviseltethette magát, hanem csak sürgönyileg fejezte ki a mélyen sujtott családnak részvétét. — Béke poraira!

Halálos kimenetelű baleset. Kosut Gyula főiskolai hallgatót, ki jelenleg önkéntesi évét szolgálta Kassán, halálos baleset érte. Ugyanis f. hó 12-én vaddisznó vadászaton vett részt, melyen egyik erdőőr vaddisznónak vélte s meglőtte, még pedig oly szerencsétlenül, hogy négy futó érte testét, közülök egy tüdejébe egy pedig gyomrába hatolt, s már a kassai kórházban meghalt. Más verzió szerint gondatlan mulasztásból történt a szerencsétlenség, amennyiben az erdőőr fegyvere vigyázatlanságból elsült s így találta el Kosutot. Temetése f. hó 21-én ment végbe Kassán. Nyugodjék békében!

Várandós állapotban

levő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadtság ha kinozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással jár. Uj erőt és új életkedvet kölcsönöz a SCOTT mintha várandósra lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formában a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett

SCOTT-féle Emulsió

a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellemebb hatást gyakorolta.

:: :: :: :: :: :: :: :: :: ::
Egy eredeti üveg ára 2-50 kor.
Kapható: minden gyógytárban.
Az Emulsió vásárlásánál a Scott-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.
:: :: :: :: :: :: :: :: :: ::

APRÓSÁGOK.

A vádlottak padján.

Ipolyság, 1908. január 20

Igen. Künsztler János, aki az ősszel Selmecebányán lefolyt becsületbeli és lovasias ügyek főszereplője és valóságos örakuluma volt, az ipolysági kir. törvényszék tanácsstermében a vádlottak padján ült — becsületsértés miatt. Ez tragikum. A tragikum történetét mindenki ismeri.

A törvényszéki képek nagyon színesek voltak. Három szürke ember, három bíró komolyan és hidegen ült a bírói székekben és unottan forgatták az igazság pallossát. Az ártatlant felemelték, a bűnöst büntették. Amint a pallos lehullott, fényes volt és csillogott. Gyorsan és szabályosan sujtott.

Az a három bíró, azok a szürke emberek nagynak és hatalmasnak látszottak az igazság szolgálatában. A bűnösök, az igazságot keresők pedig mind olyan kicsinyek voltak és törpék. Uron és paraszton az igazság erős szele borzongott végig. Az ember érezte: mégis van földi igazság. Vagy talán hideg volt?

A kir. törvényszék Ó felsége a király nevében Künsztler János selmecebányai lakost a büntetőtörvénykönyv 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségében mondotta ki bűnösnek a „Selmecebányai Híradó“ 1907 évi október hó 13-án kelt 41. számának „Erkölségi alap nélkül“ cím alatt megjelent közleményeiben levő és Wagner László dr.-t sértő kifejezésekért s ezért az enyhítő körülmények folytán a 92. §. alkalmazásával 2 korona fő- és 2 korona mellékbüntetést szabott ki rája, valamint a bűnügyi- és tanuló költség fizetésére kötelezte, az ítéletet egész terjedelmében a „Selmecebányai Híradó“-ban közzétenni rendelte.

Az ítélet ellen Künsztler János ugyan felebbezett, de felebbezését később visszavonta. Az ítélet indoklásában kiemelték azt is, hogy a büntetés legkisebb mértékét azért is alkalmazta a törvényszék, mert Wagner László dr. magánvádló maga is a legenyhébb büntetés alkalmazását kérte.

Tollamat nem a káröröm, de a hirmondás kötelessége vezette. Láttam és éreztem, hogy a toll valóban erős fegyver, amely sokszor kezelőjét sebz meg. Okuljunk a más baján s ezentul vigyázzunk — még jobban.

Dr. W. L.

KISKOMÉDIÁK.

A lejárát.

Városunk egy polgárát valami tanuskodás végott idézték a járásbíróshoz. Idézték? Ha csak úgy el lehetne intézni, hogy megküldik az idéző cédulát, aztán az ember hajnali kilenc órákor hanyatt-homlok rohan a bírósághoz, hogy tudom is én micsoda kellemetlen idegen dolgában jegyzőkönyvbe mondja: ez így volt, erre meg nem emlékszem. Bizony polgártársunkat háromszor is kellett citálni. Az már igaz, hogy harmadszori hívásra is csak azért ment bizonyosságot tenni, mert elővezetéssel fenyegette meg a tekintetes járásbíróshoz. Azt meg éppen csak minden századik ember szereti, ha rendőr kíséri végig karonfogva az utcán.

— Kérem tanu ur — fordult polgártársunkhoz a bíró — önt háromszor kellett idéznem. Miért nem jelent meg az első idézésre?

A kis öreg ünnepélyesen kihuzta magát: — Engedelmet kérek bíró ur, nagyon félve jövök ebbe az épületbe. Ideggöresöt kapok, ha már egyszer muszáj idejőnnöm.

A bíró szeme részvéttel siklott végig a polgártárs piros arcán:

— Ugyan?

Igenis bíró ur. Egyszer tanu voltam a törvényszéknél. Mikor kijöttem a tárgyaló teremből, sietve indultam hazafelé. De persze nehezen lehet eligazodni ott hol először jár az ember. Kerestem a lépcsőt. Hát egyszerre kirázott a hideg. A lépcső felett a falról mintha egyenesen rám röhögött volna ez az irás: *Lejárát!* Brrrr. Fázom ha rá gondolok. Nem elég, ha a bankok folyton figyelmeztetnek? Még az igazság házában sincs az embernek békesége. . . .

698. 1907. vhtó. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a selmeci kir. járásbíróshoz 1907 évi V. 196/1. számú végzése következtében Dr. Balás Hugó ügyvéd által képviselt Selmeci Népbank javára Ruttkay Károlyné, Ruttkay Károly és Kovacsik István ellen 801 K s jár. erejéig 1907 évi július hó 3-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 674 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a selmeci kir. járásbíróshoz 1907 évi V. 196/6. számú végzése folytán 801 kor. tőkekövetelés, ennek 1907 évi május hó 26 napjától járó 6 % kamatai, 1/8 % váltódíj és eddig összesen 75 kor. 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Hodrusbányán alperesek lakásán leendő eszközzésére 1908 évi február hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Selmecebányán, 1908 évi január hó 14 napján.

67. 1—1.

Óváry Dezső
kir. bír. végrehajtó.

Nyolc szobás, jófekvésű

úriház jutányosan eladó.

Cim a szerkesztőségben megtudható.

RHEUMA és VÉRTISZTÍTÁS.

Tisztítsd a vért! Egy vértisztító-kúra úgy az egészséges, mint a beteg embernek feltétlenül szükséges! Egy kitűnő, a széles világban közismert vértisztító-szer Grundmann P. gyógyszerész (Berlin SW. Friedrichstrasse 207.) antireumatikus vértisztító-*leája*. Mint háziszor ajánlatos romlott savak, kiütések, bőrvizketeg, reuma, hólyag és vesebajok, vértolódás, stb. esetén, és ezért nem szabad egy családban sem hiányoznia. A tea beszerezhető Grundmann P. gyógyszerész. Berlin SW. Friedrichstrasse 207. **Próbát és képes broszúrát ingyen küld.** Eredeti csomag 1, 2 és 4 K. Magyarországra vámmentes.

Fillér 4 Fillér

A NAGYMOSÁS!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS

PASZTILLÁT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű!
Foltot vagy csíkot nem csinál!
Ártalmatlan mert savmentes!
Gyorsan, teljesen oldódik a vízben!

Uranos-pasztilla csak 4 fillér

és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható.

Mintadozot — 10 drb. pasztilla — 40 fillér beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár, Budapest V.

Selmecebánya: Jjj. Marschalkó Gyula.

62.26—3.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle

Pemetefü Cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-FÉLÉT kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el.

Fontosság! Lelkiismeretesség! Saját érdekében birgessen kizárólag LEOPOLD GYULA hirdetés kiadása által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napig kizárólagos kizárólag!

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan: **Garvens-szivattyut**

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle

TYUKSZEMHALÁL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a vegyészeti és kozmetikai laboratórium.

KOSMOS GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, izék, szörpök, gomba-, hus- és főzelék-konzerveket, nemes borovicákat, — legkiválóbb minőségben szállít — előkelőbb fűszerek közvetítésével is

BÉLHURUT

(hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógyszere a BARTA-féle fekete áfonyagyógybor, kapható gyógyszereszeknél. 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít

Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGNER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 8 kor. Kapható gyógyszerárakban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvin-tér.

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszilárdabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTOL GLÜCK

legelőkelőbb emésztőpor

Doboza 2 kor.

Postai szétküldés: „FEHÉR GALAMB”-gyógyszertár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93 Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta férget a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, vérszívót és egyéb kerti- és veteményben kártékony állatkákat és azok petéit azonnal megöli.

Legmegbízhatóbb védekezés azonyig és darázs ellen. Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.

Vezérképviselőik Magyarországon részesei:

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY szerencséje páratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fovarosi sorsjegyjiroda r.-t.-nál BUDAPEST, KAROLY-KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS

KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt biztosan hat.

Téglaly K 1-20

Dr. KOVÁCS gyógyszerár Budapest, Gyár-utca 17. „Toilett-útköz” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárakban és drogeriában kapható.

Főraktár: BERETVÁS TAMÁS Gyógyszeráraknál KISPEST, Rakóczi-utca 2. Ingyen postai szállítás 8 doboz rendelésnél.

PARIS SZÁLLÓ

Szállás: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 26. sz.

100 szoba 2-20 K-tól feljebb, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem. Vilamos vasúti megállóhely az ószone pályaudvarok és háuk felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemoptiail rendelő-intézete

Idült betegségekben szenvedők számára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrmearul elsóránguak és az egész világon el vannak terjedve.

Első és legnagyobb molykár ellen védő rész. tbr.